

۵۹۴۳۲/۱۲۹۰۶۹

۱۴۰۰/۱۰/۲۰

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر قالیباف

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "موافقت نامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ژاپن درباره کمک و همکاری متقابل اداری در امور گمرکی" که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی در جلسه ۱۴۰۰/۱۰/۱ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، برای انجام تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

سید ابراهیم رئیسی

رئیس جمهور

رئیس

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، شورای نگهبان، معاونت حقوقی رئیس جمهور، معاونت امور مجلس رئیس جمهور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت امور خارجه، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

دبیرخانه شورای نگهبان	
۱۲۱۲۹۱۳۴	تاریخ ثبت: ۱۴۰۰/۱۰/۲۰
کد پرونده:	ساعت ورود:

۵۹۴۳۲/۱۲۹۰۴۹

۲۰/۱۰/۱۳۹۰

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

با عنایت به اهمیت هماهنگی مناسبات گمرکی در فرایند توسعه تجاری و تأمین اهداف اقتصادی آن و ثمربخش بودن استقرار یک بستر قانونی مناسب جهت گسترش تجارت سالم بین اتباع دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ژاپن به منظور ایجاد تسهیلات مناسب در روابط اقتصادی بین دو کشور و در راستای ارزیابی دقیق حقوق گمرکی، مالیات‌ها و سایر عوارض و هزینه‌ها در مورد کالاهای وارداتی و صادراتی و حصول اطمینان از اجرای صحیح اقدامات مربوط به ممنوعیت، محدودیت و کنترل کالاهای یادشده، لایحه زیر برای انجام مراحل قانونی تقدیم می‌شود:

"لایحه موافقت‌نامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ژاپن درباره کمک و همکاری متقابل اداری در امور گمرکی"

ماده واحده - موافقت‌نامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ژاپن درباره کمک و همکاری متقابل اداری در امور گمرکی مشتمل بر یک مقدمه و هجده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

رئیس جمهور

وزیر امور اقتصادی و دارایی

۱۳/۱۰/۱۴۰۰

وزیر امور خارجه

۱۳/۱۰/۱۴۰۰

موافقت‌نامه بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ژاپن درباره کمک و همکاری متقابل اداری در امور گمرکی

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت ژاپن، که از این پس به عنوان «طرف‌های متعاقد» نامیده می‌شوند؛

با توجه به اینکه تخلف از قوانین گمرکی به زیان امنیت عمومی و منافع اقتصادی، مالی، اجتماعی، فرهنگی، تجاری و سلامت عمومی کشورهای متبوع آنها می‌باشد؛

با توجه به اینکه قاچاق مواد مخدر، مواد روانگردان، سلاح، مواد منفجره، مواد شیمیایی، بیولوژیکی و هسته‌ای، تشکیل دهنده خطری برای سلامت عمومی و جامعه است؛

با در نظر گرفتن اهمیت حصول اطمینان از تعیین دقیق حقوق گمرکی و سایر مالیات‌های جمع‌آوری شده در واردات یا صادرات و همچنین حصول اطمینان از اجرای صحیح اقدامات راجع به ممنوعیت‌ها، محدودیت‌ها و اقدامات کنترلی توسط گمرکات آنها؛

با تشخیص نیاز به همکاری بین‌المللی در زمینه موضوعات مربوط به اجرا و اعمال قوانین گمرکی کشورهای متبوع خود؛

با توجه به موافقت‌نامه‌های بین‌المللی حاوی ممنوعیت، محدودیت و اقدامات ویژه جهت اعمال کنترل نسبت به کالاهای خاص؛

با اعتقاد به اینکه اقدام علیه تخلفات گمرکی می‌تواند با همکاری بین گمرکات آنها به نحو موثرتری صورت بگیرد؛

با در نظر گرفتن توصیه‌نامه شورای همکاری گمرکی درباره کمک متقابل اداری مصوب ۵ دسامبر ۱۹۵۳ (۱۴ آذر ۱۳۳۲)،

در موارد زیر توافق نمودند:

ماده ۱

تعاریف

از لحاظ این موافقت‌نامه:

الف- «گمرک» در جمهوری اسلامی ایران یعنی گمرک جمهوری اسلامی ایران و در ژاپن یعنی وزارت دارایی؛

ب- «قوانین گمرکی» یعنی قوانین و مقررات قابل اجرا و اعمال توسط گمرکات حاکم بر واردات، صادرات، عبور، انبارداری و جابجایی کالاها و قرار دادن کالاها تحت رویه‌های گمرکی دیگر از جمله اقدامات بازدارنده، محدودکننده یا کنترلی کالاهایی که در صلاحیت گمرکات باشند؛

پ- «تخلف گمرکی» یعنی هر گونه نقض یا اقدام به نقض قوانین گمرکی؛

ت- «قلمرو گمرکی» یعنی قلمرو کشور هر طرف متعاقد که در آن قوانین گمرکی آن کشور جاری است؛

ث- «اطلاعات» یعنی هر گونه داده، اسناد، گزارش‌ها یا سایر مکاتبات طرف‌های متعاقد؛

ج- «مأمور» یعنی هر مأمور گمرک یا مأمور سایر نهادهای دولتی که توسط گمرک تعیین شده است؛

چ- «شخص» یعنی هر شخص حقیقی یا حقوقی؛

ح- «گمرک درخواست‌شونده» یعنی گمرکی که از آن درخواست کمک می‌شود؛ و

خ- «گمرک درخواست‌کننده» یعنی گمرکی که درخواست کمک می‌کند.

دفتر هیئت دولت

ماده ۲

دامنه شمول موافقت نامه

- ۱- طرف های متعاقد از طریق گمرکات مربوطه خود در جهت حصول اطمینان از اجرای صحیح قوانین گمرکی و جلوگیری، تحقیق و مبارزه با تخلفات گمرکی طبق مفاد این موافقت نامه، به یکدیگر کمک ارائه خواهند نمود.
- ۲- طرف های متعاقد باید تلاش های مشترکی را برای ساده سازی و هماهنگ سازی رویه های گمرکی از طریق گمرکات مربوطه خود به انجام برسانند.
- ۳- این موافقت نامه باید توسط طرف های متعاقد طبق قوانین و مقررات لازم الاجرا در هر کشور و در حدود منابع در دسترس گمرکات مربوط آنها اجرا گردد.
- ۴- مفاد این موافقت نامه تاثیری بر حقوق و تعهدات طرف های متعاقد به موجب هر گونه موافقت نامه بین المللی دیگر نخواهد داشت.

ماده ۳

کمک متقابل

- ۱- گمرکات، به ابتکار خود یا بنا به درخواست، از طریق تبادل اطلاعاتی که به اطمینان از اعمال صحیح قوانین گمرکی و پیشگیری، تحقیق و مقابله با تخلفات گمرکی کمک می کند به یکدیگر کمک خواهند نمود.
- ۲- هر یک از گمرکات به ابتکار خود یا بنا به درخواست، اطلاعات در دسترس در خصوص فعالیتهایی که ممکن است منجر به تخلفات گمرکی در قلمرو گمرکی کشور طرف متعاقد دیگر شود، به آن گمرک ارائه خواهند کرد.
- ۳- اگر هر یک از گمرکات ملاحظه نماید که اطلاعات در دسترس که مربوط به تخلفات گمرکی شدید است می تواند اقتصاد، بهداشت عمومی، امنیت عمومی یا سایر منافع حیاتی کشور گمرک دیگر را شدیداً به مخاطره اندازد، باید در صورت لزوم این اطلاعات را در اختیار گمرک دیگر قرار دهد.

ماده ۴

کمک بنا به درخواست

- ۱- گمرک درخواست شونده، بنا به درخواست، اطلاعات زیر را به گمرک درخواست کننده ارائه خواهد نمود:
 - الف- آیا کالاهای وارد شده به قلمرو گمرکی کشور گمرک درخواست کننده به طور قانونی از قلمرو گمرکی کشور درخواست شونده صادر شده است؛
 - ب- آیا کالاهای صادراتی از قلمرو گمرکی کشور گمرک درخواست کننده به طور قانونی به قلمرو گمرکی کشور درخواست شونده وارد شده است؛ و
 - پ- آیا کالاهای عبوری از قلمرو گمرکی کشور یکی از گمرکات که مقصد آن قلمرو گمرکی کشور گمرک دیگر است، به طور قانونی عبور نموده است.
- ۲- اطلاعات ارائه شده به موجب بند (۱) این ماده باید، بنا به درخواست، شامل رویه های گمرکی مورد استناد برای ترخیص کالاهای موضوع درخواست باشند.

ماده ۵

نظارت ویژه

- گمرک درخواست شونده، در صورت درخواست، باید اطلاعات زیر را، در حدود منابع در دسترس خود، به گمرک درخواست کننده ارائه و نظارت ویژه را بر آنها داشته باشد:

الف- افرادی که برای گمرک درخواست کننده معلوم شده است در داخل قلمرو گمرکی کشور گمرک درخواست کننده مرتکب تخلف گمرکی شده‌اند یا مظنون به انجام آن هستند، به خصوص کسانی که به داخل و خارج از قلمرو گمرکی کشور درخواست شونده تردد می‌نمایند؛

ب- کالاهای در حال حمل یا در انبار که توسط گمرک درخواست کننده به عنوان مظنون به قاچاق به قلمرو گمرکی کشور گمرک درخواست کننده اعلام شده است؛

پ- وسایل حمل و نقلی که استفاده از آنها در ارتکاب تخلف گمرکی در داخل قلمرو گمرکی کشور گمرک درخواست کننده برای گمرک درخواست کننده معلوم شده یا سوءظن استفاده از آنها وجود داشته باشد؛

ت- اماکنی که برای گمرک درخواست کننده معلوم شده جهت ارتکاب تخلف گمرکی، در قلمرو گمرکی کشور گمرک درخواست کننده، مورد استفاده قرار گرفته یا سوءظن استفاده از آنها وجود دارد.

ماده ۶

شکل و محتوای درخواست‌های کمک

- ۱- درخواست‌های کمک به موجب این موافقت‌نامه باید به صورت مکتوب به زبان انگلیسی باشد. این درخواست‌ها باید به همراه اطلاعاتی باشد که برای اجابت درخواست‌ها مفید بنظر می‌رسد. در مواقعی که شرایط ایجاب می‌کند، درخواست شفاهی می‌تواند انجام بگیرد و پذیرفته شود، اما باید بلافاصله به صورت مکتوب تایید شود.
- ۲- درخواست‌های کمک به موجب بند (۱) این ماده شامل اطلاعات زیر خواهد بود:
 - الف- گمرک درخواست کننده؛
 - ب- ماهیت رسیدگی‌هایی که در خصوص آن درخواست انجام شده؛
 - پ- موضوع و دلیل درخواست؛
 - ت- اسامی و نشانی اشخاص مرتبط با درخواست، چنانچه شناخته شده باشند؛ و
 - ث- شرح مختصری از موضوع تحت بررسی و عناصر قانونی دخیل.
- ۳- اطلاعاتی که به موجب این موافقت‌نامه ارائه می‌گردد، به‌طور مستقیم بین مأموران تعیین شده توسط گمرکات متبوع آنها مکاتبه خواهد شد مگر اینکه در این موافقت‌نامه به گونه دیگر مقرر شده باشد.
- ۴- هر گونه سند همراه درخواست برای کمک به موجب این موافقت‌نامه باید تا حد لزوم به زبان انگلیسی ترجمه گردد.

ماده ۷

حضور مأموران گمرک درخواست کننده در قلمرو گمرکی کشور گمرک درخواست شونده

- ۱- گمرک درخواست شونده می‌تواند به مأموران گمرک درخواست کننده اجازه دهد در موقع انجام تحقیق توسط گمرک درخواست شونده در قلمرو آن حضور داشته باشند.
- ۲- حضور مأموران گمرک درخواست کننده در قلمرو گمرکی کشور گمرک درخواست شونده باید فقط در نقش مشاوره‌ای بوده و مشمول شرایط و مقررات مقرر توسط گمرک درخواست شونده باشد.
- ۳- در زمان حضور مأموران گمرک درخواست کننده با رضایت و با رعایت شرایط تعیین شده توسط گمرک درخواست شونده در قلمرو گمرکی آن کشور، این مأموران می‌توانند:
- الف- از طریق مأموران گمرک درخواست شونده در دفاتر گمرک درخواست شونده، در مورد اسناد، سوابق و سایر داده‌های مربوطه مشورت نمایند؛ و
- ب- تصویر اسناد، سوابق و سایر داده‌های مربوطه را تهیه نمایند.

۴- هنگامی که مأموران گمرک درخواست کننده در قلمرو گمرکی کشور گمرک درخواست شونده حضور دارند باید در هر زمانی قادر به ارائه مدارکی دال بر هویت و صلاحیت رسمی خود باشند. آنها نباید لباس فرم بپوشند یا اسلحه حمل نمایند. آنها مسئول هرگونه تخلفی خواهند بود که مرتکب می‌شوند. آنها تا حدی که قوانین و مقررات داخلی کشور گمرک درخواست شونده مقرر کرده است، از همان حمایت مقرر برای مأموران گمرک آن برخوردار خواهند بود.

ماده ۸

استفاده از اطلاعات و محرمانگی

- ۱- اطلاعاتی که به موجب این موافقت‌نامه دریافت می‌شود فقط برای اهداف مندرج در بند (۱) ماده (۲) این موافقت‌نامه باید مورد استفاده قرار گیرد. اطلاعات یادشده نباید برای مقام‌های دیگر ارسال گردد مگر اینکه گمرک ارائه کننده اطلاعات صریحاً به طور کتبی استفاده آن را توسط مقام‌های دیگر تصویب کرده باشد.
- ۲- گمرک دریافت کننده اطلاعات، می‌تواند با وجود جمله دوم بند (۱) این ماده، اطلاعاتی را که طبق این موافقت‌نامه دریافت نموده در اختیار سازمان‌های مجری قانون مربوطه کشور خود قرار دهد که این سازمان‌ها می‌توانند این اطلاعات را تحت شرایط مذکور در اولین جمله بند (۱) و بند (۳) این ماده و نیز ماده (۹) این موافقت‌نامه استفاده نمایند، مگر این‌که گمرک ارائه کننده اطلاعات به گونه دیگری اعلام نماید.
- ۳- هر یک از طرف‌های متعاقد باید محرمانه بودن هرگونه اطلاعات دریافت شده به موجب این موافقت‌نامه را حفظ نموده و حداقل همان سطح حفاظت و محرمانگی همان نوع اطلاعات به موجب قوانین و مقررات کشور گمرک ارائه کننده اطلاعات را فراهم نماید، مگر اینکه گمرک ارائه کننده اطلاعات، به افشای این اطلاعات رضایت دهد.
- ۴- مفاد بندهای (۱) تا (۳) این ماده نباید مانع استفاده یا افشای اطلاعات تا حدی گردد که در قوانین و مقررات کشور گمرک دریافت کننده اطلاعات تعیین شده است. گمرک دریافت کننده اطلاعات باید، در هر زمان ممکن، به گمرک ارائه دهنده اطلاعات، اطلاع قبلی در خصوص افشای مزبور بدهد.

ماده ۹

رسیدگی کیفری

- ۱- اطلاعات ارائه شده از گمرک یک طرف متعاقد به گمرک طرف متعاقد دیگر به موجب این موافقت‌نامه نباید توسط طرف متعاقد اخیر الذکر در رسیدگی کیفری انجام شده توسط دادگاه یا قاضی مورد استفاده قرار گیرد.
- ۲- با وجود بند (۱) این ماده، وقتی که یکی از طرف‌های متعاقد قصد استفاده از این اطلاعات در رسیدگی کیفری انجام شده توسط دادگاه یا قاضی را داشته باشد، گمرک آن طرف متعاقد باید موافقت کتبی گمرک طرف متعاقد دیگر که اطلاعات را ارائه نموده از قبل اخذ نماید.
- ۳- گمرکی که قصد دارد موافقت کتبی گمرک طرف متعاقد دیگر را طبق بند (۲) این ماده از قبل اخذ نماید، به ابتکار خود یا بنا به درخواست، می‌تواند اطلاعات مرتبطی که جهت اخذ این موافقت کتبی مفید به نظر می‌رسد را در اختیار گمرک ارائه کننده اطلاعات قرار دهد.
- ۴- هیچ یک از مفاد این ماده نباید مانع از ارائه درخواست اطلاعات توسط یک طرف متعاقد از طرف متعاقد دیگر از طریق مجاری دیپلماتیک یا سایر مجاری مقرر طبق قوانین کشور طرف متعاقد دیگر گردد.

دفتر هیئت دولت

ماده ۱۰

استثنائات

- ۱- در مواردی که گمرک درخواست شونده یک طرف متعاقد ملاحظه نماید که کمک به موجب این موافقتنامه می‌تواند حاکمیت، امنیت، نظم عمومی یا سایر منافع اساسی آن کشور را به مخاطره اندازد یا باعث افشای اسرار صنعتی، تجاری یا حرفه‌ای در قلمرو گمرکی آن کشور گردد، طرف متعاقد مذکور می‌تواند از ارائه این کمک مضایقه یا خودداری نماید یا ارائه این کمک منوط به رعایت برخی شرایط یا الزامات ارائه گردد.
- ۲- چنانچه گمرک درخواست کننده در صورت دریافت درخواست مشابهی از سوی گمرک درخواست شونده قادر به اجابت آن درخواست نباشد، باید این واقعیت را در درخواست خود مورد توجه قرار دهد. برآوردن چنین درخواستی به صلاحدید گمرک درخواست شونده خواهد بود.
- ۳- گمرک درخواست شونده می‌تواند از ارائه کمک به این دلیل که در تحقیق جاری، از جمله تحقیق توسط سازمان های مجری قانون مربوطه و تعقیب یا رسیدگی قضایی خللی ایجاد می‌کند خودداری کند. در این صورت گمرک درخواست شونده برای تعیین اینکه آیا می‌توان ارائه کمک را موکول به هر گونه قیود و شرایطی نمود که گمرک درخواست شونده ممکن است ضروری بداند، با گمرک درخواست کننده مشورت خواهد کرد.

ماده ۱۱

همکاری فنی

- گمرکات، در صورت لزوم و اقتضا، در زمینه‌های پژوهش، توسعه و آزمایش رویه های جدید گمرکی و کمک‌ها و شیوه‌های اجرایی، فعالیت های آموزشی ماموران گمرک و تبادل کارکنان بین خود همکاری خواهند نمود.

ماده ۱۲

اجرای درخواست‌ها

- ۱- گمرک درخواست شونده باید کلیه اقدامات متعارف جهت اجرای درخواست کمک به موجب این موافقتنامه را به انجام برساند.
- ۲- چنانچه یک درخواست کمک قابلیت اجرا نداشته باشد، گمرک درخواست کننده باید سریعاً با ارائه بیانیه دلایل رد یا تعویق درخواست، از این موضوع مطلع گردد. اطلاعات مربوطه که ممکن است برای گمرک درخواست کننده برای پیگیری بعدی درخواست مفید به نظر برسد را می‌توان همراه بیانیه ارسال کرد.
- ۳- در مواردی که گمرک درخواست شونده، مقام ذیربط جهت برآوردن درخواست کمک نباشد، می‌تواند سریعاً درخواست را به آن مقام ذیربط که وظیفه ای به پاسخ دادن به این درخواست ندارد انتقال دهد.

ماده ۱۳

هزینه‌ها

- ۱- هزینه‌های صرف شده در اجرای این موافقتنامه، برعهده طرف‌های متعاقد مربوط خواهد بود.
- ۲- چنانچه برای اجرای درخواست کمک، هزینه‌های ماهیتاً زیاد و غیرمتعارف مورد نیاز بوده یا باشد، طرف‌های متعاقد به منظور تعیین قیود و شرایطی که به موجب آن درخواست اجراء و هم چنین روشی که به موجب آن هزینه‌ها تقبل خواهد شد، با یکدیگر مشورت خواهند کرد.

ماده ۱۴

اجرای موافقت‌نامه

- ۱- کلیه مشکلات یا اختلاف‌ها در ارتباط با تفسیر یا اجرای این موافقت‌نامه باید از طریق مذاکرات دوجانبه بین طرف‌های متعاقد حل و فصل شوند.
- ۲- ترتیبات تفصیلی به منظور اجرای این موافقت‌نامه، در صورت نیاز، بین گمرکات طرف‌های متعاقد منعقد خواهند گردید.

ماده ۱۵

لازم‌الاجرا شدن

طرف‌های متعاقد یکدیگر را به صورت مکتوب از طریق مجاری دیپلماتیک از انجام تشریفات داخلی مربوط خود که برای لازم‌الاجرا شدن این موافقت‌نامه ضرورت دارد، مطلع خواهند نمود. این موافقت‌نامه در سی امین روز پس از تاریخ دریافت اطلاعیه موخر لازم‌الاجرا خواهد شد.

ماده ۱۶

فسخ

- ۱- این موافقت‌نامه برای مدت زمان نامحدود منعقد شده است. اما هر یک از طرف‌های متعاقد می‌تواند آن را در هر زمان با ارائه اطلاعیه کتبی به طرف متعاقد دیگر از طریق مجاری دیپلماتیک فسخ نماید. فسخ ۹۰ روز پس از تاریخ اطلاعیه فسخ به طرف متعاقد دیگر نافذ خواهد شد.
- ۲- هرگونه کمک‌های جاری در زمان فسخ، به هر ترتیب، طبق مفاد این موافقت‌نامه تکمیل خواهند شد.

ماده ۱۷

اعمال قلمرویی

این موافقت‌نامه در قلمرو گمرکی دو کشور اعمال خواهد شد.

ماده ۱۸

بازنگری

- ۱- طرف‌های متعاقد می‌توانند به منظور بازنگری این موافقت‌نامه، بنا به درخواست، با یکدیگر ملاقات کنند.
- ۲- طرف‌های متعاقد در هر زمان، با توافق متقابل کتبی از طریق مجاری دیپلماتیک، می‌توانند این موافقت‌نامه را اصلاح کنند. اصلاحات به موجب همان شرایط مقرر در ماده (۱۵) این موافقت‌نامه لازم‌الاجرا خواهد شد.

در گواهی مراتب بالا، امضاکنندگان زیر که به‌طور مقتضی از طرف دولت‌های متبوع خود مجاز شده‌اند، این موافقت‌نامه را امضا کرده‌اند.

دفتر هیئت دولت

این موافقت‌نامه در تهران در تاریخ ۳۱ مرداد ۱۴۰۰ هجری شمسی برابر با ۲۲ ماه هشتم سال ۳ ریوا و ۲۲ اوت ۲۰۲۱ میلادی، در دو نسخه به زبان‌های فارسی، ژاپنی و انگلیسی تنظیم شد که هر سه متن از اعتبار یکسان برخوردار می‌باشد. در صورت هرگونه اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک خواهد بود

از طرف
دولت ژاپن

از طرف
دولت جمهوری اسلامی ایران

دفتر هیئت دولت